

múzeumőr



Szilágyi Lenke felvétele

KARÁCSONY ÁGNES

„TÜNDÉR LALA IS HAZATÉRT”

INTERJÚ JANIKOVSZKY JÁNOSSEL,
A MÓRA KIADÓ TULAJDONOSÁVAL

Tjövőre hetvenéves a Móra Kiadó: 1950-ben alakult, elsőként Fazekas Annát neveztek ki az élére, az *Öreg néne őzikéje* íróját. A Móra afféle „házi kiadója” volt – többek között – Kormos Istvánnak, Varga Katalinnak, Lázár Ervinnek, Csukás Istvánnak, Janikovszky Évának s jó néhány zseniális könyvillusztrátornak, köztük Réber Lászlónak, Reich Károlynak, Würtz Ádámnak, F. Gyórfy Annának, K. Lukáts Katónak, Róna Emynek, Szecsó Tamásnak. Janikovszky Éva hosszú ideig főszerkesztője is volt a kiadónak. Neki köszönhető, hogy a Móra nem tűnt el a rendszerváltással. Fia, Janikovszky János kizrésztvényesként került eleinte a privatizált vállalatba, ma övé a Móra Kiadó. Két évtized alatt szerezte vissza számos régi könyvük jogait és grafikáit.

MC: *Villamosmérnökként diplomázott itthon, aztán külföldre ment, üzletember lett. A rendszerváltás után visszatért, 1994-ben részt vett a Móra privatizálásában. Elégé lejtmenetben volt a kiadó akkor, nem?*

¶ Annál már nem is lehetett lejjebb. A gödör alján vergődött a Móra.

MC: *Mégis látott benne üzletet?*

¶ Egyáltalán nem. Édesanyám viszont – kisebb, rákényszerített megszakításokkal – majd’ ötven évig kitarzott a kiadó mellett, végül csaknem egyedüliként a régi szerzők közül. Nagy szerelme volt a Móra, amelyből a rendszerváltást követően szinte csak a név maradt.

MC: *Pusztán gesztust akart tenni neki, amikor beszállt a Mórába?*

¶ Jóval több volt gesztusnál. Úgy tekintettem erre: megmentettük a Mórát 1994-ben. Soha nem felejttem el azt a napot, amikor kiderült, a mi konzorciumunk nyerte a privatizációs pályázatot.

MC: *Kik voltak a versenytársak?*

¶ Neveket nem mondanék, de többen is próbálkoztak. Az ÁPV Rt. delegált hozzánk egy tanácsadót, akit kötelezően kellett alkalmaznunk. Szerencsénk volt vele, nélküle nem tudtuk volna összerakni a pályázatot. A kiírásban megfogalmazták: elővásárlási joga van annak, aki a dolgozókkal MRP-s, munkavállalói részvénytulajdonosi konstrukcióban összeáll. Mi bevontuk a munkatársakat, közösen pályáztunk velük. Rajtuk kívül beszállt a Budapest Bank, amelynek éppen Bokros Lajos volt a vezérigazgatója. És még 35 ezer dollárt tett az üzletbe anyu egyik amerikai barátja, Váradi Péter, akivel még Szegedről ismerték egymást fiatalkorukból. Összesen negyvenöt részvényese lett a Mórának, főként dolgozók. Eleinte csak kisbefektető voltam, noha éreztem, lényegesen több lesz ebből idővel.

MC: *Pár év múlva már többségi tulajdonosa lett a Mórának.*

¶ Tőkeemelések és a bank kivásárlása után. A MŰOSZ Székház akkori Andrassy úti alagsorában, a Premier étteremben ünnepeltük meg ezt, és ott azt találtam mondani: „Ezt a befektetést nem nyereségvágyból, hanem féltékenységből követtem el.” Meg akartam akadályozni, hogy „anyám kiadóját” olyanok szerezze meg, akik csupán a rövid távú haszonra hajtanak, gyors üzletre, miközben eloroznak jogokat, könyveket, s akiknek semmi közük ahhoz a nagy múltú szellemi műhelyhez, amit a Móra évtizedekig jelentett sokaknak – szerzőknek és olvasóknak egyaránt. Egyébként még ebben az időszakban is több mint negyven tulajdonosa volt a Mórának, zömében kisméretű részvényesek. 1997-től kitartóan felkutattam őket, szerencsére minddel sikerült békés megegyezésre jutnom. 2014 novemberében lett teljesen az enyém a Móra Könyvkiadó.

MC: *Janikovszky Éva annak idején mennyire vett részt a privatizációban?*

¶ Elég tevékenyen.

MC: *Jó üzleti érzéke volt?*

¶ Ő azt állította, semmi érzéke az üzlethez. Tévedett. A mai eszemmel biztosan állíthatom, jól értett a kereskedelemhez, a marketinghez. Ő szervezte össze a háttérből a privatizációs csapatot. Bokros Lajos nem állt volna szóba mással, csak vele. Anyunak jutott eszébe Váradi Péter is, aki 1956-ban emigrált innen, és Amerikában vált üzletemberré. Ma is hálás vagyok Péternek, amiért még stratégiát is kidolgozott, hogyan kellene az átmeneti vadkeleti körülmények között talpra

VARGA KATALIN

Mosó Masa mosodája

F. Györffy Anna rajzaival



Forrás: Janikovszky János archívuma





állítani és működtetni a kiadót. Mindenesetre anyám pontosan tudta, kikhez kell fordulni. De nem csak ebből gondolom, hogy volt affinitása az üzlethez. Azt is tudta, milyen címet kell adni egy könyvnek, hogy az piacképes legyen: *Kire ütött ez a gyerek? Ha én felnőtt volnék, Örülj, hogy fiú! Örülj, hogy lány! Már óvodás vagyok, Már iskolás vagyok*, és még folytathatnám. Ezeket ma is rendszeresen újra kell nyomnunk. Sajnos a felnőttkönyveit, amelyeket a betegsége előtt és alatt írt, lassan elfelejtik, pedig nagyszerűek, s műfajt teremtett velük. A két időszak között jó ideig hallgatott a múzsája. Apám halála 1978-ban nagyon megviselte, másrészt belebetegedett abba is, hogy ötvenöt évesen nyugdíjba küldte a Móra akkori igazgatója, Szilvász György, aki már nem akarta kiadni az *Örülj, hogy lány!* és az *Örülj, hogy fiú!* köteteket sem. Végül ezek a Minervánál jelentek meg először. Később Sziládi Jánost nevezték ki a Móra élére, ő újraszereződte anyut. Janikovszky Éva már nem csupán főszerkesztőként tért vissza, pontosabban haza a kiadóhoz, hanem bekerült a későbbi igazgatótanácsba is. Nélküle a Móra privatizációja egészen másként alakult volna.

MC: *Nem lenne ma Móra?*

¶ Megszűnt volna az a kivételes szellemi műhely. A régiektől tudom, hogy minden egyes értekezlet egy élmény volt, hiszen olyan egyéniségek vettek részt ezeken, mint például Kováts Miklós, Kormos István, Rónaszegi Miklós, Schindler Anna, Timárné Aszódi Éva, Sulyok Magda, azután Lengyel Balázs, Tótfalusi István, Petrovác István, Majtényi Zoltán, Rigó Béla, D. Major Klára.

MC: *Janikovszky Éva mondta egy interjúban: „A Móra a szépírók társasága volt a gyermek- és ifjúsági irodalomban.”*

¶ Persze, de sajnos ez már csak emlék volt, amikor megvettük a kiadót.

MC: *Mi volt akkor a „Móra-csomagban”? Janikovszky Éván kívül még kik az írók közül?*

¶ Alig valaki. Tucatjával vitték innen a köteteket egyes kiadók, olykor ármánnyal. Nagyjából ötven jelentős könyvcímet lenyúltak tőlünk, ami óriási kárt okozott. Fekete Istvánt például a szó szoros értelmében hamisították: Erdélyben jogszerződés nélkül, silány minőségű papírra nyomták a Tüskevárt és a Vukot, s valósággal elárasztották ezekkel a könyvnek alig nevezhető termékekkel a magyarországi piacot. Borzalom volt a rendszerváltáskor. Szabad rablás! Beütött a könyvszakmai krach. Tönkrementek a nagy terjesztővállalatok, az ÁKV,

a Művelt Nép, ezzel megszűnt a Móra felvevőpiaca is. Már nem tudta 50-80 ezer példányban nyomni a sikerkönyveket, másrészt pénze sem maradt számos kiadványra. Kezdték összemenni. Elkerültek innen szerzők, többek között Gazdag Erzs, Szepes Mária, Móricz Zsigmond, Lázár Ervin, Fazekas Anna, Kormos István, Csukás István, és még hosszú a sor. Anyu kitarzott a Móra mellett, csak egyetlen könyvét adta át más kiadónak, végül taxival ment a kötetekért, mert a kiadó „áruban” fizette ki. Rengetegen ügyeskedtek abban az időben. Megegett, hogy valamely könyv kapcsán egy kiadás erejéig kölcsönkérték a jogot a Mórától, s amikor kértük vissza, hirtelen nem találták a papírokat. Amikor a Mórát huszonöt éve megvettük, hét munkatársa volt, míg a nyolcvanas években több mint százan dolgoztak itt. A hetvenes-nyolcvanas években háromszáznál is több könyvet dobtak piacra évente. Nálunk a mélypont az volt, amikor egy évben csak huszonegy könyvet tudtunk megjelentetni. Innen kellett visszajönnünk. Ma majdnem harminc munkatársunk van, és ismét háromszáz körüli a kiadványaink száma.

MC: *Mit kellett ezért tenni? Visszacsbítani szerzőket?*

¶ Is.

MC: *Visszaszerezni, visszavásárolni jogokat?*

¶ Ezt is. Két évtized kemény munkája kellett hozzá. Például az *Öreg néne özikéje* jogait tizenhét esztendő türelmével, rendíthetelenségével sikerült visszaszerezniük.

MC: *Újra és újra tárgyaltak?*

¶ Folyton folyvást. Nem hagytam magam. Állandóan lestem a piacot, melyik kiadó mit csinál, melyik gyengül, és már csak abból a két-három klasszikus szerzőből próbál élni, akiket innen elorzott. Kormos István, Lázár Ervin életműve szintén csaknem két évtized után került vissza hozzánk. Ebben az időszakban öt olyan kiadótól szereztünk vissza jogokat, amelyek ma már talán nincsenek is. *Bárány Boldizsár*, *Tündér Lala*, *A hétfejű tündér*, a *Mesebolt* és *Vackor* is hazatért a Mórához. Ők is itt vannak otthon. Az volt a vágyam, hogy a Móra Kiadó nagy klasszikus szerzői ismét úgy jelenjenek meg, hogy borítójukon az szerepel: Móra. Nem kevés időt töltöttem a jogörökösök megkeresésével, tudnak-e arról, hogy ilyen vagy olyan kiadó bitorolja a jogokat.



Forrás: Janikovszky János archívuma

MC: *Szép számmal lehetnek ellenségei...*

¶ Biztosan vannak, de soha nem foglalkoztam velük. Mert az igazság velem volt, és az örökösök is örültek. Tisztázni akartam a jogokat, amelyeket így vagy úgy elvittek innen. Az örökösöknek gyakran fogalmuk sem volt arról, hogy jogdíj járna nekik. Róna Emy leszármazottja is meglepődött.

MC: *Róna Emy körülbelül 400 könyvet illusztrált, csak néhány példa: János vitéz, Az Ezeregyéjszaka legszebb meséi, Öreg néne özikéje, Bambi.*

¶ Így van. Amikor a vidéken élő örökösök elhunytak, közjegyző segítségével találtam meg a Kaliforniában élő új örököst. Kiderült, az Öreg néne akkori kiadója Fazekas Anna örökösével kötött ugyan szerződést, de annak nem néztek utána, él-e még Róna Emy jogutódjai közül bárki is. Én meg utánajártam. Érdekelt. Aztán meghívtam Budapestre, intézkedtem a dolgaiban, életműszerződést kötötünk. Így már rá tudtam kérdezni Fazekas Anna „kiadójánál”, mi van a jogokkal, mondták, eszükbe sem jutott, hogy valahol lehet még örököse Róna Emynek. Ezek után szóltam Fazekas Anna örököseinek is, hogy az Öreg néne már nem tud úgy megjelenni, ahogyan eddig, hiszen nálunk vannak az illusztráció jogai. Úgyhogy végül az író jogai is átkerültek hozzánk. Legalább ötven ilyen történetem van – Gazdag Erzsitől Kormos Istvánon át Reich Károlyig, Réber Lászlóig. Össze vannak nőve bizonyos írók és illusztrátorok, s rendre próbáltam elmagyarázni az örököseiknek, hogy beszéljenek egymással. Fel kell őket rázni, elmagyarázni, mi jelent örökösnek lenni. Hányszor hallottam már, jaj, nem is az én érdemem ez az egész, nem akarok foglalkozni vele. Mindig döbbenten kérdeztem: értem, de ha ön az egyedüli örökös, magát öt-tíz éve meglopják, ez miért nem zavarja? K. Lukáts Kató – Kaesz Gyula felesége – fantasztikus művész volt, elképesztő életművet hagyott maga után. Örököse nyakára egy ügyeskedő nő járt, aki mindenfélével teletömte a fejét. A Gőgös Gúnárhoz Varga Katalin írói jogai nálunk voltak, csakhogy az eredeti K. Lukáts Kató-grafika hiányzott. Sokáig kellett tárgyalnunk, amíg megvehettük végre a Gőgös Gúnár-illusztrációt. Hasonlóan jutottunk hozzá Gazdag Erzsi Meseboltjának grafikáihoz. A legfájóbb, hogy Würtz Ádám anyagához viszont nem férünk hozzá.

Janikovszky Éva már nem csupán főszerkesztőként tért vissza, pontosabban haza a kiadóhoz, hanem bekerült a későbbi igazgatótanácsba is.

MC: *Csak önök nem, vagy mások sem?*

¶ Senki. Würtz Ádám hatalmas művész volt, és zsenije a könyvszakmának is. Grafikai húsz-harminc éve eltűntek a szemünk elől, mert a családtagok képtelenek egyezsége jutni a jogokkal kapcsolatban. Legalább három évet töltöttem azzal, hogy Würtz álomszép rajzai – különösen szeretem, amelyet József Attila *Altatójához* készített – visszakerüljenek ide, mégsem sikerült megállapodni. Újra kellett rajzoltatnunk az *Altatót*. Óriási szerencse, ha csak egy örökösrel kell tárgyalnunk. Baj, ha több örökös van, és képtelenek megegyezni, mi legyen apuka, anyuka életművével. Nem is egy ilyen esetet ismerek. Én nemrég végrendelkeztem, hogy a négy gyermekem közül ki lesz döntési helyzetben. Mind a négyen kapnak részt a jogdíjból, de nem vitatkozhatnak össze, mert tönkremegy az életmű.

MC: *Maradjunk még egy kicsit az író–illusztrátor párosoknál. Janikovszky Éva Réber Lászlóval dolgozott. Réber grafikai a hetvenes években újdonságnak számítottak a gyermekirodalomban. Épp az ön édesanyja mondta róla: „Karikatúraszzerű stílusával egyedi művészi jelenséggé vált Magyarországon.”*

¶ Anyám mindig úgy vélekedett: nem a szöveget kell visszaadnia az illusztrátornak, hanem abból kell kiindulnia. Egyedi, karakteres lehet az illusztráció akkor is, ha nem kerül a mondandó fölé vagy elé. A kétszeres Munkácsy-díjas Réber László grafikai úgy klasszikusak, hogy ma is korszerűek. Ő illusztrálta – csupán néhányat említek – Lázár Ervin *Gyere haza, Mikkamakka!*, *A kisfiú meg az oroszlánok*, *Berzsián és Dideki*, *Szegény Dzsoni és Árnika* című műveit, de anyu valamennyi kötete, így például a *Felelj szépen, ha kérdeznek*, a *Már iskolás vagyok*, a *Kire ütött ez a gyerek?*, a *Ha én felnőtt volnék*, az *Égigérő fű*, a *Bertalan és Barnabás* is Réber-rajzokkal készült.

MC: *Egyenrangú társszerzők voltak?*

¶ Abszolút. Az irodalmi szöveg és az illusztráció párbeszédben van a Janikovszky-Réber-„képeskönyvekben”, de más párosok köteteire is jellemző ez. Persze én mindenekelőtt azt nézem: ezek a könyvek vizuális élményt is jelentettek, jelentenek ma is. Még a felnőtteknek is.

MC: *A Móra Kiadó történetében a hatvanas évekhez köthető az igényes rajzi világ megjelenése, és ez a magyar grafikát is föllendítette.*

Ícinke-picinke

Népmesék óvodásoknak



Móra

JANIKOVSZKY ÉVA

FELELJ
SZÉPEN,
HA
KÉRDEZNEK!



¶ A gyermekkönyvkiadás is megtalálta a maga mestereit, akik tradíciót teremtettek a grafika újraértelmezésével. Nemzedékek rajongtak F. Györfly Anna jellegzetes stílusú mesefiguráiért, közülük a *Mosó Masa* talán a legismertebb. De ő volt a *Dörmögő Dömötör* és a *Kisdobos* egyik legtöbbet foglalkoztatott grafikus is. Hincz Gyula, Bálint Endre, Szántó Piroska vagy Ország Lili mesekönyv-illusztrációi kapcsán pedig aligha kérdéses: a gyermekkönyvek képeinek is lehet közülük a képzőművészethez. Hincz Gyula például a *Bóbitát* rajzolta. Reich Károly megteremtette a *Kincskereső kisködmön* és a *Pál utcai fiúk* csodás karaktereit. Több mint négyszáz művet illusztrált. Egyébként egykor a Móra Kiadó adta a legtöbb munkát Bálint Endrének, egyik kedvencem tőle a *Cini-cini muzsika*...

MC: *Bálint Endre is büszke volt erre. Nyilván az akkori megélhetését is biztosította így a kiadó. De ő maga nyilatkozta később, hogy a gyermekek számára készült rajzai teljesen ellentmondtak a róla ismert képnek, a nagyon sötét és komor világnak, hiszen ezek az illusztrációi játékosak, könnyedek. Úgy fogalmazott: „Ahogy belenézegettem a Cini-cini muzsikába, szinte jókedvre derültem, hogy mennyire »gátlások« nélkül éltem át Weöres Sándortól Zelk Zoltánon át Mándy Stefániáig rengeteg magyar költő »játékos kedvét«, és magam is játékosná váltam verseiket olvasván.”*

¶ Számos írónak is védelmet és megélhetést adott a Móra. Fazekas Annát nevezték ki a kiadó első igazgatójává 1950-ben. Gerő Ernő sógornője volt. Tehetséges és művelt. Anyámat is ő vette fel. Vélhetően az ő védőszárnyai alatt jelenthettek meg azok, akik máshol nem: Weöres Sándor, Zelk Zoltán, Mándy Iván, Nemes Nagy Ágnes, Pilinszky János, Kormos István, és így tovább. Anyám volt az, aki később egyengette – többek között – Lázár Ervin köteteinek útját. Van is több, anyunak dedikált könyvünk Ervintől, az egyikben valahogy úgy fogalmazott: Janikovszky Évának, legkedvesebb szerzőmnek, szerkesztőmnek, fő-szerkesztőmnek, igazgatómnak sok szeretettel, Lázár Ervin. Egy másikban pedig: Bruckner Szigfrid és a szerző legkitűnőbb támogatójának szeretettel, Lázár Ervin. Nagy író volt már akkor is Lázár Ervin, ezek a művei mégis úgy kerültek a köztudatba, hogy anyu helyet adott nekik a kiadóban. Szabó Magdának is ő nyújtott menedéket még a Móra előtt, amikor a Jegyzetellátóban dolgoztak mindketten. Azt mondták egymásról, ők nem barátnők, hanem barátok, az több számukra, elvek mentén kötött szövetség, amelyben nincs árulás. Anyu Abigélnek szólította Szabó Magdát, ő pedig Micinek anyámat, mert róla mintázta Horn Micit a regényében. Van otthon egy dedikált példány az első, még csikos könyves *Abigélből* 1970-ből. Így szól a dedikáció: „Horn Micinek, aki Janikovszky fedőnév alatt addig agitált, míg meg nem írtam ezt a regényt;

*Egyébként egykor a Móra Kiadó adta a legtöbb munkát
Bálint Endrének, egyik kedvencem tőle a Cini-cini muzsika...*

nagy szeretettel, Abigél. Utóirat: Na mit szólsz hozzá, milyen fiatalsága volt egyeseknek?” Ervin és Magda is írt nekrológot anyu halálára. A barátjukról.

MC: *Mondta, húsz évig tartott önnek a Móra újateremtése. De a felfutása nyilván kellett ahhoz is, hogy vonzó legyen a fiatalabb írónemzedékeknek.*

¶ Igen. Máskülönben Csukás István annak idején azt nyilatkozta, sajnálja, hogy vége a Móra Kiadónak, mert ő szeretett itt dolgozni. Pedig végül nem szűntünk meg, úgyhogy mi meg azon sajnálkoztunk, hogy ő volt az egyetlen, aki nem jött vissza hozzánk a régiek közül. Mindenki más itt van, mármint a könyveik jogai: Nemes Nagy Ágnes, Szabó Magda, Weöres Sándortól a legfontosabbak, a Bóbita, a Zimzizim, Mándy Iván nemrég került hozzánk vissza. Amikor négy-öt évvel ezelőtt aláírtam a Lázár Ervin valamint Kormos István életművére és Szabó Magda gyerek- és ifjúsági műveire szóló szerződést, akkor éreztem azt, hogy ismét a „régit” a Móra Kiadó. Ez a két évtized nem pusztán arról szólt, hogy visszaszereztük a jogokat, újraépítettük a vállalatot, naggyá váltunk ismét, hanem a klasszikusaink mellett új szerzőket is kellett találnunk, akik a későbbi klasszikusok lehetnek. Kortársaink is remekek. Velünk van – többek között – Nyulász Péter, Bosnyák Viktória, Balázs Ágnes, Nógrádi Gábor, J. Kovács Judit, Vig Balázs és Bartos Erika is. A régi fénykorban a kiadó a Lenin krt. 9–11.-ben működött, a New York palota harmadik emeletén. A privatizáció idején kikergettek minket a Hermina útról a Váci útra, egy méltatlan és deprimáló helyre. Most beköltöztünk a Jókai utcába, ez végre újra méltó környezet számunkra.

MC: *Egyszer azt nyilatkozta: vezérigazgatóként visszafogottnak is kell lennie, hiszen a Mórát hiába vezeti egy Janikovszky, nem tolhatja előtérbe a Janikovszky-könyveket. Meg tudja állni?*

¶ A név tényleg kötelez, nálam mind a két név: Janikovszky és Móra. Nem helyezhetem a családi örökséget a Móra elé. Anyukám pontosan tudta, mi a jó könyv. Én tudom, kitől kérdezzem meg. Két éve rájöttem, egyedül ezt a céget már nem tudom irányítani. Húsz évig küzdöttem a klasszikus portfólióért, és most itt van, viszont csak ebből mi már nem tudnánk megélni. Egy pici cégnek még menne, de megnőttünk, 1,3 milliárd forint az éves árbevételünk. Kevés vagyok már



Kormos István
Mese Vaccorról,
egy pisze közökmackóról

Reich Károly rajzaival

Móra

ekkor szervezethez, kellett mellém több menedzser, és lett egy vezérigazgató-helyettesem is. Folyamatosan kell investálni, fejleszteni informatikai szinten is, újraszerveztük a webáruházat, a raktározást, a kereskedelmet. Követjük az újabb technológiákat, van nekünk BookR Kids vállalkozásunk is, egy online applikáció interaktív mesekönyvekkel, előremutató dolog. Nyilván mindig felvetődik a kérdés, mitől vagyunk progresszívak. Egy ideje például e-könyvként is elérhetőek egyes köteteink. De részben megnyugtató tényként mondom: a Móra Kiadó bevételének 0,01 százaléka sincs az e-könyv formátum. Ami azt is jelenti: a könyv mint tárgy is fontos még.

MC: *Mi hajtotta az elmúlt huszonöt évben a Móra élén?*

¶ A bizonyítási vágy.

MC: *Kinek akart bizonyítani?*

¶ Biztosan anyámnak is. Hogy egykori Lövölde téri srácként megtanultam megvédeni magamat, és kiharcolni a helyemet. Másrészt az is motivált: meg akartam mutatni, hogy bár nem az irodalomból jövök – hiába születtem bele, mégis csak mérnök vagyok, és csak másodsorban üzletember –, fel tudom támasztani a Móra Kiadót. Anyunak egyszer szemrehányást tettem, persze csak ugratva őt, hogy én vagány srácként szállítom neki a nyersanyagot, ő sorra írja az „eseiteim” alapján a könyveket, mégsem szól nekem névre szólóan egyik sem. Mire leemelte a polcra a *Kire ütött ez a gyerek?* negyedik kiadását, amely így kezdődik: „Fiámnak, Janónak”. Végeredményben nem árt, ha az ember időben megtudja, milyennek látja őt az anyukája. Én megtudtam. Szerintem most örülne anyám, hogy a Móra Kiadó jövőre hetvenéves lesz, tehát létezik, és benne van ő is és a családjuk is.

JANIKOVSZKY JÁNOS 1955-ben született Budapesten. Villamosmérnöki diplomát szerzett a budapesti Műszaki Egyetemen. 1978-tól mérnök-üzletkötőként dolgozott a külkereskedelemben, majd 1983-tól 1995-ig vállalati kiküldött az NSZK-ban. 1990-ben alapította első, ma is működő vállalkozását. 1994-ben részt vett a Móra Könyvkiadó privatizációjában. Több vállalkozása foglalkozik ingatlanüzemeltetéssel, -bérbeadással és -fejlesztéssel. 2005-ben nyitotta meg az Andrassy úton az első luxus divatüzletet. 2014 óta a Móra Könyvkiadó Zrt. egyedüli tulajdonosa.

JANIKOVSZKY ÉVA



**Kire
ütött
ez
a
gyerek?**



RÉBER LÁSZLÓ
RAJZAIVAL

MÓRA

